

Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
Anunțurile nu se primesc.
Anunțurile nu se retrimit.
Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
Inserate mai primesc în Viena H. Moser, Haasenstein & Vogler (Otto Moser), H. Schalek, Alois Herndl, M. Dubas, A. Oppelik, J. Donnerberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Döcker; în Hamburg: A. Steiner.
Prețurile inserțiilor: o serie parumod pe o colonă 6 cr. și 10 cr. umbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tariful și învoială.
Reclame pe pagină a III-a o serie 10 cr. v. a. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU IV.

„Gazeta” este în fă-care și.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni 8 fl., pe trei luni 5 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
a administrațiune, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagului I.: pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplar 5 cr. v. a. sau 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 190.

Brașov, Vineri, 28 Augustu (9 Septembrie)

1892.

Brașov, 27 Augustu v

Luni a serbatu în Komorn Coloman Tisza iubileul său de 25 de ani de când a fost alesu curatoru superioru alu districtulu bisericescu evangelicu-reformatu transdanubianu. I-s-a făcutu acolo o primire demonstrativă, fiindu salutat de cătră ai săi, nu numai ca conducătoru alu protestanților unguți, ci și ca mare politicu și cmu de stat maghiaru. In suita sa se aflau o mulțime de deputați ai partidei „liberale” maghiare, fără deosebire de confesiune; deputațiunī sosiră din toate părțile și între cei cari l-au felicitat a fostu însuși monarchulu, care i-a adresat din acestu incidentu unu autografu grațiosu și foarte călduros.

In fața acestei demonstrative sărbători, care a avut unu caracteru mai multu politicu, decâtu bisericescu, foile maghiare accentuează cu dreptu cuvântu, că garda politică a lui Tisza a avut să se folosescă de această ocaziune pentru ca să rehabiliteze pe fostulu ministru-președinte in opinia publică și să-i câștige din nou popularitate.

Tisza — dice „Budapesti Hir-lap” — ar voi, ca fără de el, seu in contra voinței sale, să nu se facă nimeni ministru; el vrea să se facă indispensabilu și prin acesta să devină stăpân alu situațiunei, de-aceea are lipsă de-o partidă protestantă confesională, ér Coloman Tisza să fiă generalulu ei. Totu așa vorbește și „Egyetértés” dicendū, că demonstrația dela Komorn a avut de scopu de a-i face o punte, peste care se pótă ajunge éráși la putere.

Ceea ce însă dă o importanță deosebită festivităților dela Komorn sunt enunțațiunile vlădiculu reformatu și ale lui Tisza însuși asupra conflictulu politicu-bisericescu, ce s'a iscatu între guvernū

și clerulu catolicu privitoru la ces-tiunea botezurilor din căsătoriile mixte. Din aceste enunțațiuni se pótă deduce, că reformații unguți suntu hotărâți a face in ces-tiunea memorată o energică opozițiune clerulu catolicu și vaticanulu.

In raportulu anualu, ce l'a prezentatū episcopulu Pap conventulu, elu a accentuatū, că situațiunea e foarte periculoasă, de ore-ce mișcarea preoțime catolice inferiore in contra articolulu de lege 53 dela 1868 privitoru la botezurile din căsătoriile mixte, nu numai, că n'a fostu mulcomită de cătră primatele Ungariei, ci elu însuși s'a pusū in fruntea ei și a legalizatū astfelu agitațiunea clerulu, ér maioritatea magnaților s'a alăturatū demonstrativu la această mișcare. Episcopulu reformatu chiamă pe coreligionarii săi la luptă in contra agitațiunei catolice a „jesuitismulu și clericalismulu, care, sub egida Papei declaratū infalibilu, a provocatū și continuă mișcarea atât de prejudiciōsă suveranității statulu.”

Tisza a atinsū și elu certurile bisericescu politice, dér a evitatū de a intra in discusiunea meritorică a lorū, cu toate acestea s'a veditu din vorbele lui, că aprobă politica răsboinică a episcopulu reformatu.

„Pesti Naplo” acuză chiar pe Tisza și pe amicii săi, că au vestitū in Komorn răsboiulu religiosu, că au adusū la ordinea țilei ces-tiunea botezurilor, întrebuintându-o ca armă in contra primatelulu, a clerulu catolicu și a magnaților catolici. Organele tiszaieste négă tendința răsboinică a reformaților, dér se vede prea clarū, că Tisza urmărește scopuri politice, că voește să organizezeo partidă protestantă, in fruntea căreia fiindu, crede, că i-ar succede a paraliza atâtu acțiunea lui Szapary, in afacerea memorată, câtu și planulu lui Apponyi de a ajunge la

cărmă, căci „fără seu in contra protestanților uniți, nu se pótă guverna in Ungaria.”

Tisza Kalman promite dér de a juca încă unu rolū insemnatu in viitoru la gruparea partidelor maghiare. Lăsându la o parte rezultatele activității sale pe tărēmū bisericescu, trebuie să ținemū sēmă de pozițiunea sa tare și importantă politică in sinulu partidei guvernamentale.

Nu credemū, că agitațiunile gardei politice „tiszaieste” vorū trece fără a provoca unu conflictu aspru și seriosu între partidele și confesiunile maghiare. De-i va succede ori nu lui Tisza a ajunge éráși la putere va atérna dela rezultatulū acestorū lupte. Cătū pentru noi suntemū cu totulū de credința acelora, cari susținū, că paguba ce au adus'o tiszaiști statulu e așa de enormă și că pécatele politice ale lui Tisza suntū așa de mari, încatū nu și-le va mai puté ispași niciodată.

Starea tristă și incurcată, in care se află adī toate ces-tiunile, pe tărēmū politicu, ca și bisericescu, este numai rezultatulu sistemulu nenorocitū de guvernare alu lui Tisza. De aceea dicemū și noi împreună cu foile opozițiionale maghiare: Dumneșeu să ne ferescă de unu nou regimū tiszaiștū!

Legea e cum o facū ómenii.

(Urmare.)

2. Egalitate, Libertate.

Noi amū desfințatū iobăgia, amū desfăcutū barierele, ce despărțiau deosebitele clase ale poporulu, amū asecuratū egalitatea de drepturi și in legi speciale. Cine nu crede, convingă-se din articolulu de lege 44 dela 1868 §. 1 etc.

Instituțiuni mai liberale, ca in țera noastră, nu mai suntū in Europa — și cum mai aveți cuvântu se vē plângeți pentru nedreptate, și se seduceți opiniunea publică?

Aceste suntū cuvintele domnilorū, cari ne-au făcutū legea.

Da! este lege pentru egalitate!

E tristū lucrū, decât in secolulu de astăzi mai trebuie și legi pentru egalitatea ómenilor, dér e și mai tristū, când se facū asemenea legi cu scopu, ca să fiă mijloce pentru călcarea egalității!

Și cum se presintă la noi in faptū egalitatea? Éta unele exemple din cele multe:

Locuindū in cutare comitatū, decât ești Unguru, ești privitū de nobilū, și ca atare, ai dreptu de alegere, deși plătesci o contribuțiune minimală la statū.

Dacă te-a pusū pécatele să fi țărantū românū, trebuie să plătesci o contribuțiune mare, ca să fi scrisū in lista alegătorilorū.

Dicemū in adinsū, ca să fi scrisū in listă, pentru-că prin aceea încă nu ești sigurū, că poți face întrebuintare de voia ta liberă.

Du-te la urnă! Déca nu vei fi împedecatū in călătoriă și vei ajunge întregū până acolo, ce vei face?

Vei vedé cum contrarii ou flamure, ospetați ou voia înaltă, au ocupatū terenū; — fă și tu asemenea, tu vei sta sub grija autorității, se va ceti pe capulu tēu, ca ai conturbatū ordinea publică, candidatulu tēu va fi totū-déuna réu patriotă.

Arboréză unū stindardū cu inscripțiunea candidatulu tēu, decât autoritățile nu te vorū preveni pentru colorile stindardulu, ori cine știe din ce cauze: fi sigurū, că opiniunea publică a contrariilor va face să și se spargă ferestrele; și tu vei primi imputări, de ce ai provocatū manifestarea opiniunei poporulu.

Vin ispravnicoi candidatulu din partea domnitore, arboréză stindardulu lorū pe casa ta, — tu ai dreptū să dispui de proprietatea ta; vei depărta stindardulu.

Ajunge ca să nu scapi de închisore, căci ai vătămătu colorile țării.

Sătulū de asemenea egalitate și libertate, nu te vei amesteca in afacerile țerei. Dér in comună, acolo ești acasă între ai ței; acolo in cerulu mai restrinsū unde trăesci, vrei să faci întrebuintare de drepturile tale.

„FOLETONULU GAZ. TRANS.”

Cântecū despre copilulu încoronatū.

De Tatijăna.

(Fine.)

Plóia cădea mereu din nori și lacrimi fierbinți cădeau din ochii frumoși ai copilulu. Elu simția, că rândunica îi ciripesce lui; simția, că rândunica l'a înțelesū, și plângea, plângea cu amarū.

— „Plângi, sêrmame copilū!” dīse mai departe rândunica. „Pe tine nu te îngrijoră, decâtu dușmanī, și înainte porții părintelulu tēu nu stau, decâtu străji severe. Inima mamei tale este așa de departe de tine. Cine își va da curagiu? Plângi și te rógă lui Dumneșeu, căci Elu este singurulū, care te pótă mântui!”

Astfelu treceau țilele copilulu. Oamenii rēi lucrau într'acolo, ca să ucidă in inima lui iubirea fiască, iubirea față de mamă-sa, care l'a învêțatū să și iubescă poporulū cu credință. Dér ceea ce i ruinau peste țī, copilulu reedifica

peste nópte, in timpū ce asculta ciripitulū rândunicei și privea gingășia ei de mamă față cu puii săi.

Diua întregă ei fi dīceau:

— „Mamă-ta nu este bună, nu este nobilă. De ce o iubesci?”

— „Ea este mamă-mea!” răspundea copilulu și privea deschisū in gelosia diabolică ce lucia in ochii lorū.

Scelerații nu scieau, că ce e de făcutū. Iși sdrobeau capulu:

— „Cine varsă in elu acestū sentimentū? Dór' iubirea maternă nu-lū mai îngrijesce. Cineva l'a sumuțatū!”

Și rândunica asculta sub strașină, ciripindū din când in când cuvintele: „Copilulu meu! Copilulu meu!”

— „Mamă-ta e fantastică, superbă! Ea nu te iubesc, nu e vrednică de iubirea ta!”

— „In zadarū vei osteniți! Ea este mamă-mea și sunt datorū să o iubescū!” răspundea copilulu.

— „Copilulu meu! Copilulu meu!” ciripesce rândunica, sburândū in cuibū.

— „Nu se pótă altfelū! Cineva l'a sumuțatū!” își dīseră scelerații, cădendū spe gânduri, fiindcă scieau, că iubirea copilulu față de mamă-sa este celū mai puternicū altarū, din care va isbucni flacără sfântă a tatăulu său față de poporulū lui.

Și toți acești scelerați căntau după celū ce sumuță pe băiatū, și nici nu se gândeau, că acela e ascunsū in adenonlū inimei lui și in ciripitulū rândunicei. Dér ei nici n'ar fi mai datū de rândunică. Dimpună cu puii ei, ale cărorū aripi se întăriseră sub îngrijirea maternă, ea sbură departe, departe dincolo peste munți și mări late și și făcū nou cuibū sub strașina casei, unde ședea mama exilată. Bătū la ferestru și dimpună ou puii ei sburără pe umerii mamei și de pe aripele lorū ușore scuturară lacrimile oopilulu ei, acele lacrimi, pe cari copilulu le-a vèrsatū pentru mamă-sa.

Mama, care suferi multū, asculta cu dorū ciripitulū rândunecilorū și gândea in sine: „Ee vinū de-acolo, unde e bulū

meu; doră au cuibăritū chiar sub strașina locuinței lui.”

Și plângendū continua: „Oh, sboră, sboră înderētū la elū, și du-i lacrimile mamei sale!”

Și rândunica începū din nou să ciripescă tristū; pe fiecare penă luă o lacrimă de mamă, apoi își desfăcū aripile, și repede, ca săgéta, sbură in departare, la fermecătorulu Sinear, la vechiulu ei cuibū. Vestitorea primăverei, deveni și vestitorea inimei materne.

* * *

Și copilulu crescu și și aduse aminte de copilăria lui. Iși aduse aminte cum mângăia elu pe mamă-sa in doliulu ei, își reaminti iubirea ei și gându de gându sbură până la bucuriile și suferințele vieții lui. Ii veni minte acelu chipū neuitatū, care in orele de ispită li revenea de atâtea ori. Privi spațioasă sală in într'unulū din colțurile acesteia vèdū patulu și in patū unū copilū, ce și pierdū consciința. Uneori gângăvia cuvinte neînțelese, ca și când ar sta in fața unor

E toamai alegere de primar; vei stăru cu omenii din satul tău să alegeți un om harnic și de omenie, să fie cel puțin în sătulețul vostru pe voia voastră.

Va fi — dăr așa cum va voi administrația omnipotentă. Căci primar va fi acela, pe care 'lă va face d-lă solgăbirău.

Cum așa, că este alegere liberă? Este, da. Candidarea o face d-lă „solgăbirău“ cu putere discreționară. Pune în candidare o singură persoană, nu pe celă care intrusese stima și încrederea comunei, ci pe un om slugarnic, care de un an doi s'a rătăcit în satul vostru.

Alege decă poți!

Dăr se nu te pună peocetele să dai espresione nemulțumirei față de volnicia autorității, că vei face cunoștință încă și cu procurorul.

La noi e libertate! Ce să-i faci?

Voia ta nu o poți manifesta în cauzele publice. — Te vei retrage, și vei aștepta până vor veni omenii la idei mai juste.

Vei plăti toate contribuțiile publice, unde le vor cere, și nu vei mai avea pricină cu opiniunea publică și cu autoritățile.

In purtarea sarcinelor este dreptate, ca în toate lucrurile omenești. Darea cea mai grea, datorința militară, o poartă toți cetățenii într-o formă, ba cei săraci în măsură mai mare. Dăr celelalte contribuții vor fi măsurate ore în proporțiunea averii și venitului? Ar fi să fie, decă nu omeni ar face măsurarea, și decă nu ar mai fi așa numitele belituri estra-ordinare.

Ți-ai plătit toate dările ordinare. Crești, că ești în ordine și ai pace până la altă perioadă. De unde!

Li-a venit domnilor dela oraș aminte să-și facă unu teatru național (unguresc). Unu templu al artelor, ale căruia statute stabilesc, că pe scena lui nu se pôte reprezenta nimic, decât în limba ungrăscă. Se numește acestu institutu, institutu culturalu! Se aruncă pentru clădirea și susținerea lui contribuțiune specială.

Și fiindcă la noi este egalitate, plătesc și tu Române dela sate acești bani de comedie, ca să aibă domni maghiari și jidani dela sate unde petrece serile lungi de ernă și să aibă unde să se desfăteze cu opere obscene și cu scene de bi chier!

E frumos, că statul vine în ajutorul culturii! Voi încă aveți în satul vostru lipsă de-o școlă, unde se vâ vețe copiii carte în limba lor, și rugăciunile. Cereți ajutor, — nu vi-se dă; cereți scutire provizoriă dela alte sarcine, nu se pôte concede, căci statul nu are de a face cu școlile confesionale.

Veți face dăr voi din puterea voastră

școlă. Dăr acum întrevine statul și pune fel și fel de întrebări: — este materialul bun? este planul bun? Decă cu multe frământări ați făcut școlă, atunci te trezești c'unu adăus de 5% contribuțiune pentru cutare școlă de stat!

Dă-mi pace, statute, căci legea ta mă lasă de dau aceste 5% școlii mele, unde am dat și mai mult.

Recursul tău va umbla calea mănului — tu vei plăti școlii tale din sudorea ta — ăr statului asemenea trebuie să-i plătești.

Plătesc până poți, și plătesc asemenea cu cei ce se înduiesc din vistieria statului, că la noi e egalitate.

Cugeți, că te-ai plătit de toate beliturile? Ești mărginit! dăr unde e domnul „solgăbirău“?

Ți-ai făcut pe patru stâlpi unu scut acoperit cu puține scânduri, unde se stea vaca până vei restaura grajdul, domnul „solgăbirău“ face unu amic în satul tău vizit. Domnia sa nu călătorește în cinste, — vede scutul tău. — Ai edificat fără licență, plătesc 25 fl. pedepsă și încă pe atata spese de călătorie; de altă dată vede o omidă pe pom, plătesc 12 fl. amendă, că nu ai curățit pomii.

Veți de-i fă pe voia domnului „solgăbirău“, ba chiar și notarului, că nu scii césul, când într-o formă ori în alta poți fi pedepsit pe basa legii.

Hornul (coșul, urloiu) tău nu e măturat bine. Gunoiul de două săptămâni nu l'ai scos la câmp, — drept, că locul ți-l'ai sămenat, n'ai unde 'lă scoți, și acum sunt alte lucruri mai urgente. — Tu plătesc amenda pentru cutare institutu dela oraș; domnul proprietar din vecinătate stoguri de gunoi în fundul curții, elu asemenea nu le scoți. Asta — e altă trebă!

La noi e libertate! Poți face totu între marginile legii! Dăr cari sunt marginile legii? Te va lumina despre această autoritatea din casă în casă!

Și autoritățile noastre sunt agere! Merge poliția și la joc în sat, vede la brăul fetelor cingătoare în colorile roșii-venete-galben, — le-au legat fetele, că sunt color frumose și obicnuite, ele nu au pricepere să demonstreze — dăr poliția constată, că sunt color „anti patriotice“, fetele trebuie să se desbrace de cingă!....

Vedeți, că avem legi!

(Va urma.)

SCRILE ȚILEI.

— 27 Aug. (8 Sept.)

România și Italia. Din Livorno se scrie: La 28 Augustu (st. n.) cu ocaziunea unei vizite, ce a făcut Regele Italiei la Livorno, M. S. a bine-voit să primescă pe consulul României, d.

Pierreni, și pe maiorul Irimescu, comandantul încrușătorului „Elisabeta“. Băstimentul român, care sosise dinimă, a salutat pe regele Italiei cu 21 de tunuri. Regele a dăr că e fericit de prezența unei corăbii românești la Livorno și a exprimat sentimentele sale de via prietenie pentru România și pentru suveranul său. Audiența acordată consulului român și comandantului „Elisabetei“, a ținut mai bine de-o jumătate de oră. Colonelul Murgescu, comandantul flotei române, sosit la Livorno a doua zi, a luat comanda diviziei navale române și va pleca la Genova.

—x—

Răpitori de copii. Cetimă ăr și în foile ungresc despre o nouă caravană de copii slovaci, pe cari hrăpitori lor i-au luat dela vatra părintescă să facă din ei *leniceri maghiari*. „Budapesti Hirrap“ scrie, că alaltieri au trecut prin Budapesta 90 de copii slovaci din cercul Tapolesány, comitatul Nogradului, cari au plecat mai departe spre Kecskemét, unde vor fi așezați pe la diferite localități maghiare, cu scopu *de-a fi maghiarizați*. Se dăce, că vor mai fi duși cu sutele dintre ei prin ținuturile maghiare ale Ungariei de sud. Se vede, că în Ungaria s'au întors vremile ienicerismului turcesc, când Musulmanii răpeau copiii creștinilor, ca să facă din ei Turci fanatici. Progrescă cultura și libertatea în Ungaria!

—x—

Să fie adevărat? Cetimă în „Budapesti Hirrap“ dela 7 Septemvre, că din incidentul sosirii ministrului de agricultură, Bethlen András, la Borgo-Prund, preotul de acolo, Teodoru *Vrășmașu*, a ținut o cuvântare, dăcând între altele că: „Poporul român, deși se află câte 1-2 agitatori în mijlocul lui, se alipesc cu credință la ideia de stat maghiar și se va alipi și pe viitoru“. Ministrul mulțumi părintelui *Vrășmașu*. — Decă „Budapesti Hirrap“ nu grăesc neadeveru, atunci vorbele părintelui *Vrășmașu* nu pot decât să provoce scandal și disgust în totu Românul de bun simț. Decă părintele *Vrășmașu* ține așa de mult la ideia de stat maghiar, atunci lapede-se de popi și mără să dea mâna cu rătăcitul Moldovanu Gergely dela Clușiu — căci nu în mijlocul grănițelor românești este locul.

—x—

Români în Milanu. O telegramă din Milanu comunică, că d. *Ciuflea*, deputat, și 12 studenți români au sosit Lunu în acelu oraș, venind dela Congresul păcii; unu banchet s'a dat alaltieri în onora lor.

—x—

Dela expoziția din Filipopol se comunică următoarele informații telegrafice: Expoziția continuă a atrage lume multă;

trenuri speciale aduc în fiă care și locuitorii din toate părțile Bulgariei; până ieri s'au fost 31,256 de intrări înregistrate, fără a socoti 25,000 soldați, cari intră gratis. Aeronautul Godard și inginerul Mayer au făcut o excursiune în balon la 6 ore s'era; balonul s'a înălțat din grădina expoziției în fața unei mulțimi considerabile; la 10 ore balonul, care se depărta puțin de oraș, a fost readus la expoziție. În momentul când voia să-l cobore s'au rupt funiile și s'a urcat din nou în modu bruscu cu aeronautii, în mijlocul neliniștii publicului. Ați dimiță s'au primit sciri despre d'nsii. Balonul s'a coborât la 3 kilometri spre Vestu de Tatar Bazardjic.

—x—

Numire. Ministrul ungresc de justiție a numit de notar pe vice-notarul dela tribunalul reg. de aici, d-lă *Michilă Rusu*.

—x—

Contra colerei. Direcțiunea serviciului sanitar din Bucuresc a cerut ministrului de resbel să dea ordin trupelor din Moldova, să închidă grănițele române spre Bucovina, nelăsând alt punct de trecere, decât punctul Bardujan. Acei cari vor contraveni, vor fi arestați și trimiși apoi la urma lor.

—x—

Intrunirea radicalilor Sârbi. Din Belgrad se telegrafiază, că la 5 Septemvre, o intrunire de 3-4000 radicali a avut loc la Alexinați, ea a decis să se trimetă o telegramă de devotamentu regelui și a adoptat o moțiune, care aprobă dimisiunea cabinetului radical. D. Pasici rămâne șef al partidului. Acesta moțiune declară, că noul guvern nu este de loc parlamentar, că este primejdios și că țera cere algeri repeți.

—x—

Zăpadă. Ne frigem, ne ardem, ne topim! Așa aușai strigând pe strade cu câte-va zile înainte. Minunea cerului! Vine vestea, că în Aussee, Ischl, Bischofshofen, Reichenhal, Wörgöl a ninsu zilele trecute. Termometrul s'a scoborit la +7, ăr în Ischl dela +25 la -4 grade.

—x—

Musica orășenescă va cânta mără s'era pe promenada de jos. Intre alte piese se va cânta și „Der Traum eines Reservisten“ de Ziehrer. Inceputul la 7 ore s'era.

Maghiarisare prin colonisări.

Ministrul ungresc de agricultură are de gând să colonizeze printre Români din comitatul Caraș-Severinului mai multe sute de familii ungresc.

Fișpanul comitatului Bichiș — după cum se anuță din Giula — a și

figură înfiorătoare, ce-i chină sufletul. Se ruga, plângându, în vis lui Dumnezeu, să-i trimită îngerul păditor. Și în momentul, în care chinurile lui, ajunseră la culme, copilul simți pe fruntea sa mâna îngerului păditor, care-i șopti cu gingășie în ureche:

— „Ți va trece, fiul meu! Nu te teme, iubitul meu!“

Și vorbele acestea, ca un dulce balsam, pătruseră în inima copilului și-i deschiseră ochii. Elu privi pe mamă-sa, apăsată de griji, care cu suris dulce îl împitena la curagiu și cu s'ertul ei de mamă îi sorbi sudorii de pe ochi. Dumnezeu îi trimise pe îngerul lui păditor, pe *însăși mamă-sa*. Ilu scuti în morbu, neliniștindu nopți întregi ochii.

— „Și mama această, care m'a grăjit astfel, se nu mă iubescă?“ își gândi copilul. „Ei mințescă mama e bună!“

* * *

Trecură mulți ani. Din copil, se făcu unu tineru viguros. Amintirea iu-

birei materne pădi în inima lui schinteia nobilei iubiri, ce cresc în flăcări. Tinerul înțelese acum, că omenii răi au voit să ucidă în el iubirea de mamă...

Veniră zile triste. În fermecătorul Sinear încep să se deștepte poporul adormit. Oamenii scelerăți simțiră apropierea sfârșitului lor, decă nu voru stărpi din inima copilului iubirea materă, pentru ca astfel mai ușor să pôtă domni peste el și peste popor — și într-o zi îi grăiră astfel:

— „Ești rege! Porți coróna tatălui tău! Dăr noi suntem stăpânii tăi și-ți vom răpi coróna, decă nu vei stărpi din internul tău flacăra, care pe noi ne mistuesc! Una trebuie s'o jertesc: s'eu flacăra, s'eu coróna. Alege, care ți este mai plăcută, fiindcă noi nu putem suferi sub corónă: inimă și suflet; nouă ne trebuie păcate!“

— „Nu, mama nu i superbă!“ strigă tinerul. „Nu e superbă ființa, care mie nu mi-a dat, decât sfaturi bune, și care s'a simțit cea mai feroită când era în jurul meu. Voi imi minți! De

când nu am mamă, nu am fericire! Redați-mi mama și aici v'este coróna! Ce mi folosesc mie coróna, decă n'o pot purta, decât pe prețul despărțirii de mamă-mea, de isvorul adevăratei mele fericiri în cese reflectă, ca lumina s'orelui, iubirea cătră poporul meu. Aici este coróna!“

— „Ține coróna și ia-ți și mama“, murmură poporul deșteptat.

— „Mamă! Mamă!“ esclama tinerul, și cu brațele deschise se aruncă spre adorata lui mamă.

— „Fiul meu!“ strigă mama. „Nime nu ne va mai despărți de olaltă. Ți-are!“

— „Nu, rege! Nu le mai poțierta!“ murmură poporul. „Acei, cari pe tine și pe noi ni-au ținut cu vecinice minciuni, au nimicit ce e mai sfânt, au rupt legăturile dintre mamă și fiu — trebuie să se ispăscă.“

— „Dumnezeu, se judece asupra lor!“ dăce mama, și își lipi mai tare capul de sinul fiului său.

— „Mamă! Acesta este inceputul fericirii mele!“ dăce tinerul.

Și mica rândunică, vestitorea primăverii s'a iubirei materne, sbura v'iosă împrejurul lor, cirpindu:

— „Copilul meu! Copilul meu!“

* * *

Valurile binecuvântate ale Eufratului și Tigrului se rostogolesc murmurătoare, și cu umeșla roditoare a apei lor spală țermurii Sinearului. Două surori: iubirea și fericirea, plutesc peste locința mamei și a fiului și de-acolo, ca o binecuvântare divină, se estind asupra poporului. Și frumoșă feciără din Sinear lăgă în cunună grăul secerat și cântă unu cântec „despre copilul încoronat“, unu cântec plin de jale și de durere, care totuși se sfârșesc cu fericire. Cu cântecul acesta se îngână cirpitul rândunecelor, ce sboră încoco și încolo prin aerul de primăveră.

Filari.

publicată ȳilele acestea unu apelu cãtrã poporũ. In acestũ apelũ se ȳice, cã ministrul unĝ. de agriculturã a hotãritũ sã infiinȳeze o nouã coloniã pe unũ teritoriu de 4500 jugãre catastrale, rupte din domeniul erarialũ dela Fãgetũ, Ba-rești, Rãchita, Bojurũ, Mãnãșturũ și Jupa (in com. Carașũ-Severinului).

Fiã-cãrei familii coloniste 'i se va da locũ de grãdinã in mãrime de 800 stãujini pãtrați și 20 jugãre catastrale locũ la cãmpũ. Din aceste 20 jugãre, se vorũ lua dela fiã-care familiã, cãte 2 jugãre, carũ se vorũ folosi in comunã, ca locũ de pãșune. Prețulũ de rãscumpãrare alũ unei moșii este fixatũ cu 1400 fl. Pentru prețulũ acesta inșe li-se vorũ da coloniștilorũ, totũ dela erarũ, și materialulã de lemnũ necesarũ pentru edificarea locuințelorũ, constatãtore dintr'o ocaz, bucãtãriã și o cãmarã. Transportarea lemnelorũ de-asemena se va face pe cheltuãla statului.

Din prețulũ de rãscumpãrare din 1400 fl., coloniștii vorũ avẽ sã plãtescã cãte 100 fl. inainte de incheierea contractului, va sã ȳicã celũ multũ pãnã la 1 Octomvru 1892. Restulũ de 1300 fl. ilũ vorũ plãti cu amortisaȳia in timpũ de 20 ani, pe lãngã interese de 8%; in totalũ adecã coloniștii vorũ avẽ sã plãtescã cãte 52 fl. la fiã-care jumãtate de anũ.

De-ocãdatã ministrul intenȳionẽzã sã colonizeze in condiȳiunile acesteã 200 familii din comitatulũ Bichișũ. Se cere, ca coloniștii sã fiã cu bunã purtare moralã, deștepti, sirguinoiși, sã nu trãesocã in concubinate și pe lãngã aceea fiã-care familiã sã numere in sinulũ sãu, celũ mai puținũ unũ membru capabilũ de muncã.

Aceste suntũ condiȳiunile formale. In faptã inșe noi scimũ din experiențele de pãnã acum, cã prima condiȳiune este, ca coloniștii sã fiã Maghiari, ori celũ puținũ indiviȳi maghiarizați. Aceștia apoi vorũ avẽ nu numai favorurile promise mai susũ, dẽr din casũ in casũ potũ conta și la prolongirea terminelorũ de platã, ba nu arare-ori chiar și la iertarea ratelorũ. Scopulũ este presãrarea elementelorũ unĝuresci pentru Romãnũ, pentru ca așã sã mai viãe cãte-unũ petecũ unĝurescũ prin massa compactã a Romãnilorũ din acestũ comitatũ.

E revoltãtorũ cãnd vedũ, cum se intrebuintẽzã proprietãțile statului in favorea unei singure rase, a rasei maghiare, care formẽzã numai o fracȳiune din marea massã a poporaȳiunii nemaghiare din statũ. Ce-i alũ nostru e și alũ lorũ, ce-i alũ lorũ nu-i și alũ nostru! Acestã e devisa, cu care corifeii unĝuri se trudesocũ sã cãștigue dragostea și mulțumirea Nemaghiarilorũ din țerã. Inainte numai!

Sãrbii și Romãnii.

"Branik" dela 3 Sept. n. aduce, sub titlulũ de mai susũ, urmãtoarea corespondențã din comitatulũ Torontalului, care fiindcã aruncã o anumitã luminã asupra raporturilor sociale dintre Sãrbũ, o reproducemũ in traducere romãnescã. Etã-o:

In Nr. 90 alũ prețuitului D-vãstrã ȳiarũ a apãrutũ unũ articolũ sub titlulũ: „Dẽcã avemũ lipsã de reuniuni invẽștãtoresci“. Observaȳiunea autorului aceluĩ articolũ a fostũ la locũ, cãnd ȳice, cã activitatea nãstrã pe tãrãmulũ culturalũ nu e inșoȳitã de insufleȳire și zelũ suficientũ; cã nu desvoltãmũ mai multũ interesã fațã de lucrãrile invẽștãtorimeĩ nãstre, dela care multũ atãrnã progresulũ moralũ și materialũ alũ poporului nostru. In deosebũ are lipsã de mai multã insufleȳire unũ poporũ, cum e astãȳi și alũ nostru, rãsvãritũ și despãrțitũ in partide, — lucruri, carũ dẽcã le vomũ cupãni bine, trebuie sã ne sãngereze inima și trebuie sã-lũ dorã, pãnã in adãnculũ sufletului sãu, pe fiã care Sãrbũ sincerũ,

cãnd se gãndesce, cã la ce rezultatũ ne vorũ duce tãte acestea.

Dupã ce autorulũ susũ amintitului articolũ s'a provocatũ și la Romãnũ, la invẽștãtorii lorũ și la organismulũ lorũ școlarũ, observã, cã noi trebuie sã ținemũ sãmã de dãnșii, ca de frați coreligionari ai noștri, și sã ne lãudãmũ cu progresulũ ce-lũ desvoltã ei in tãte direcȳiunile, cu progresulũ acelorũ Romãnũ, cãrora, cum a ȳisũ și scriitorulũ amintitului articolũ, Sãrbii li-au fostũ pãnã mai ieri tutori, dẽr carũ astãȳi ne-au intrecutũ pe noi in tãte privințele.

Acum ni-se impune involuntarũ intrebarea: ce putere este aceea, care impinge pe frații noștri Romãnũ ou așã pașã giganticoĩ inainte? Rãspunsulũ la acestã intrebare, este fãrte ușorũ. Puterea, care impinge pe Romãnũ inainte, este organismulũ lorũ școlarũ și bisericescũ, apoi disciplina atãtũ școlãrã cãtũ și bisericescã, care cimentẽzã, așã ȳicãndũ, intr'unũ singurũ corpũ atãtũ invẽștãtorimea, cãtũ și preoțimea lorũ.

Scriitorului acestorũ rãnduri i-se dã adese-ori prilejulũ sã vinã in contactũ cu mulți Romãnũ, cu invẽștãtori și preoți, și — lucru admirabilũ—acești ómeni suntũ de o voințã de fierũ și multũ insufleȳiți in lucrãrile și in lupta lorũ pentru progresulũ poporului lorũ și dẽcã intrãbã omulũ de episcopii lorũ și de ceilãlți luptãtori naționali și fruntași ai lorũ, ei se espimã despre dãnșii cu cea mai mare reverințã.

Invẽștãți din acestea, fraților Sãrbi radicali (Zasteviști) de soiũ și de vițã! Ce mãsuri și espresii inãtrebuintãmũ noi fațã de capii bisericeĩ nãstre și fațã de ceilãlți și cei mai mari și probați luptãtori și fruntași ai poporului nostru?! Oe mãsuri, in timpulũ mai nou, fațã de d-lũ Vukicevici, directorulũ preparandiei nãstre din Zomborũ, pe care frații noștri Romãnũ ilũ cinstescũ numai și pentru cele ce sciu din auȳite despre lucrãrile sale?! Rușinea nãstrã!

Scriitorulũ acestorũ șire este rugatũ de unũ invẽștãtorũ românũ fãrte inteligentũ, care posedã binișorũ limba sãrbescã, sã-i fiũ inãtru ajutorũ, ca sã traducã din cunoscutã fãiã din Neoplanta cei mai noi articoli despre d-lũ Vukicevici, ca inșoȳiȳi de observaȳiunile sale, sã le arate invẽștãtorilorũ romãnũ și poporului romãnescũ, ce fiil ingrați are poporulũ sãrbescũ și cum își sciu prețui și stima pe muncitorii și martirii lorũ.

Dẽr de unde vine, cã poporul romãnescũ e atãtũ de compactũ in cestiunile sale naționale? Trebuie sã punemũ mãna la inimã și, grãindũ adevãrulũ, sã recunãscemũ, cã poporul romãnũ e tare mãndru de inteligențã sa; cãci celũ mai din urmã luptãciu românũ se laudã cu numele bãrbaȳilor lorũ inteligenți și totũ așã de mãndri suntũ și de episcopii lorũ, fiã ortodoxi, fiã uniți.

Pe unii dintre episcopii lorũ uniți i-amũ vãduțũ in cestiuni naționale de multe ori olãtinãndu-se, dẽr poporul romãnũ, prin atitudinea sa lealã fațã de dãnșii, a scuitũ sã-i captiveze și sã-i tragã atãtũ de istețũ in hora lorũ, inãtũ astãȳi atãtũ episcopii lorũ ortodoxi, cãtũ și cei uniți, suntũ adevãrați luptãtori naționali. Ca de pildã aducemũ aci, cum o fãiã romãnã humoristicã varsã lacrimi la momentulũ rãposatului metropolitã Vancea:

„Metropolitulũ Dr. Ioanũ Vancea de Buteasa.“

„Multe lacrimi, pe carũ tu le-ai ștersũ in vițã, vorũ curge la grãpa ta!

„Vițã și așã e școlã, in care omulũ invẽștã a muri. Tu ai absolvãtũ cu eminențã acestã școlã!“

„Nu țã parã rãu, cã ai muritũ neimpãcatũ cu Ungurii, cu carũ sigurũ te vei impãca dupã ce-ți vorũ urma ție!“

Din vițã și activitatea Romãnilorũ pe tãrãmulũ naționalũ și culturalũ, apoi din activitatea bravei lorũ invẽștãtorimi, precum și din ceea a celorlãlți patrioți romãnũ, s'ar putẽ scrie o carte fãrte in-

*) Acestũ textũ „Branik“ ilũ reproduce inãtregũ in romãnescũ și apoi in traducere sãrbescã.

structivã pentru noi; dẽr dẽcã slãvita redacȳiune va voi a ne da locũ in ȳiarũ, noi ne vomũ trudi a presenta onoratului publicũ cetitorũ lucruri fãrte frumoșe și interesante din lucrãrile și activitatea lorũ pentru desvoltarea și inaintarea poporului lorũ.**)

Procesulũ marchisului de Morès.

Achitarea marchisului de Morès, unũ din corifeii antisemițilorũ, despre care ni-s'a telegrafatũ ȳilele aceste, este unũ adevãratũ succesũ alũ antisemitismului in Franca.

In adevãrũ, in urma mai multorũ incidente nãscute din violenta campaniã inãtreprisã de cãtrã antisemiți in ȳiarulũ lorũ, „La Libre Parole“, contra Jidovilorũ din armata francezã, din motivũ cã abuzãzã de situaȳiunea cãștigãtã prin intriȳi pentru a favorisa pe coreligionari lorũ, marchisul de Morès fusese provocatũ la duelũ de cãpitanulũ jidovũ Mayer, care și a gãsitũ mãrtea in acestã inãtãlnire.

Deși duelulũ fusese cu totulũ lealũ, ceea ce in Franca este de ajunsũ ca apariȳiunea inainte judecãtorilorũ sã nu fiã decãtũ o simplã formalitate, totuși parchetulũ din Parisũ a pusũ cestiunea pe terenulũ antisemitismului, ẽr organulũ acuzãrii a cerutũ — in violentulũ sãu rechisitoriu — o asprã condãmnare a lui Morès, afirmãndũ, cã ea va fi unũ mare actũ de patriotismũ. Afacerea astfelũ prezentã devenea unũ procesũ politicoũ. Juriulũ parisiãnũ inșe nevrãndũ sã incuviinȳeze acestũ procesũ de tendințã, prin care parchetulũ voia sã loveascã intr'unũ modũ indirectũ inãtregulũ partidũ antisemitũ, a achitatũ purũ și simplu — dupã o deliberaȳiune de cincispre dece minute — pe temutulũ șefũ alũ marei mișcãri, ce pasionẽzã astãȳi pe Francezi.

Etã de ce amũ ȳisũ, cã acestã achitare constituẽ unũ adevãratũ succesũ alũ mișcãrii antisemite franceze.

Organele franceze—acelea celũ puținũ, carũ nu suntũ la ordinele evro-francomasoniei internaționale — au aprobatũ acestã atitudine independentã a jurațilorũ, ce pare a corãspunde cu sentimentulũ generalũ.

Cãtũ despre tãnerulũ marchisũ de Morès și amicii sãi, — ei au eșitũ din acestũ procesũ mai popularũ. In particulãrũ declaraȳiunea lui Morès a fostũ primitã cu entusiasmul de numerosulã puțicũ, care asistã la acestũ procesũ senzaționalũ.

„Principiile suntũ totũ — a ȳisũ terminãndũ Morès, — ẽr ómenii nu suntũ nimicũ; și dẽcã acestã stare de lucruri va continua, dẽcã massa proletãrã va creșce, și dẽcã miseria și fãmea va mai omãri inãcã, ca ẽstũ-timpũ, 80.000 de suflete — precum acestã a fostũ constatãtã in raportulũ distinsului economistũ Dr. Bertillon, — dẽcã, in fine, creditulũ rãmãne in mãna jidovilorũ pentru ca ei sã se servescã de dãnșulũ intr'unũ modũ atãtũ de neumanũ: nu unũ resbelũ civilũ va isbucni in Franca, ci unũ formidabilũ resbelũ socialũ, care va frãmãntã inãtrega naȳiune. Etã ce am ȳisũ totdeuna — și etã ce menținũ astãȳi!“

DIVERSE.

Cãldura din pãmãntũ. In cele mai multe tratate de fizicã se ȳice, cã temperatura din pãmãntũ sporesce cu unũ gradũ centigradũ la fiãcare 10 sãu 12 metri cu cãtũ ne lãsamũ in josũ. De vre-o doi ani inãoce experiențã nouã au rãsturnãtũ aceste idei și se sciaã aȳi, cã schimbãrile de temperaturã nu suntũ așã regulatũ crescẽnde, cum se credea. De curãndũ, in Statele-Unite, unũ inginerũ d lũ Hollock, s'a folositũ de ingrozitãrea adãnoime a puțului unei mine de cãrbunũ, pentru ca sã constate temperatura

diferitelorũ adãnoimi. Puțulũ, care a servitũ la experiențã e adãncũ de 1372 de metri, adecã de trei ori și jumãtate mai adãncũ decãtũ e inãltũ turnulũ Eiffel. D lũ Hollock a lãsatũ in puțũ o fringhie de 1500 metri avãndũ legate de ea la distanțe de cãte 150 de metri, nisce vase de aramã pline cu apã. In fiã-care vasũ era cãte unũ termometru. A așãtãtũ fringhia astfelũ inãtũ vasele sã fiã lipite de marginile puțului. A lãsat'o acolo 24 de ore, timpulũ necesãrũ ca temperatura apei din vase sã se egalizeze, prin atingere, cu aceea a pãmãntului din dreptulũ lorũ. Dupã asta s'a lãsatũ binișorũ pe o altã fringhie pe lãngã vasele cu termometru. La lumina unui felinarũ a insemnatũ gradele de cãldurã ale diferitelorũ adãnoimi. A constatãtũ astfelũ, cã temperatura se urcã cu unũ gradũ centigradũ la fiã-care 43 de metri in josũ. La centrulũ pãmãntului ar fi prin urmare o cãldurã de 146 de mii de grade. E dẽr de ințelesũ, cã la o așã cãldurã pãmãntulũ, petrele și tãte metalele sã fiã in stare lichidã și sã caute a'și gãsi unũ locũ de eșire producẽndũ outremurile și vulcanii.

Miliãnele d lui Elias. Duminecã diminãșã la ora 3, unũ incendiu violentũ s'a declaratũ in podulũ casei cu Nr. 80 din strada Lipscani, in Bucuresci, proprietate a fraților bancheri Elias. D. Ionescu, comandantul sergențilorũ din colãrea de roșu, celũ dintãiu, care a observãtũ foculũ, a avisãtũ — scrie „Adev.“ — imediatũ poliȳia și dupã 10 minute au sositũ pompierii in frunte cu d-nii colonelũ Grãmãticescu, comandantul artileriei, Al. Orãscu, directorul prefecturii, Florianũ, președinte alũ tribunalului de Ilfovũ, Dristorianũ, inspectorũ poliȳienescũ și Rãmniceanu, comisarulũ de secȳie. Fratele bancherului Elias, care e șeful casei, a sositũ mai tãrȳiu cu aprãpe toți amploiaȳii casei. S'au deschisũ biurourile casei de bancã și tãte hãrȳiile de valãre, in prețũ de cãteva miliãne, impachetate in 7 saci mari, au fostũ date josũ din etãgiũ și puse intr'o trãsurã in care luase locũ d. Elias. Publiciulũ și autoritãțile presente fãceau mare hazũ vãdãndũ pe d. Elias inmãmãntãtũ in trãsurã printre saciũ cu banii, ca unũ altũ doilea Shyllock și incunguierãtũ de vre-o patru gendarmi pedestrii cu baionetele scãse. Grãȳiã abilitãții pompierilorũ foculũ a fostũ in curãndũ localizatũ și la ora 6 a fostũ stinsũ cu desevãșire. A arștũ numai o parte a podului. Vãdãndũ activitatea gendarmilorũ, d. inspectorũ Dristorianũ a ȳisũ: — Bieții pompieri, vorũ cãpãta și ei acum ceva bacșisũ pentru salvarea miliãnelorũ lui Elias. — Așã, — rãspunde d. Florianũ, simpãticulũ președinte alũ tribunalului — unũ omũ sãracũ ar fi recunosãtorũ pompierilorũ; dẽr sã nu te așteptũ la acte generãse din partea milionarilorũ“. Și așã s'a și inãtãplatũ.

Dela școlã. Inv.: Spune'mi George ce suntũ nomina. — George: Odiosa. — Inv.: Mișelule! Vrei sã riȳi de mine? — George: Nu, inșe mama și sora mea, cãnd suntũ la vre-o serãtã și punẽndu-se la masã voescũ sã flecãrescã, tata totũdeuna le ȳice: Pst: Nomina sunt odiosa.

ursulu pietei Brașovũ

din 8 Septemvru st. n. 1892.

monede romãnesci	Omp.	Vãnd.
argintũ romãnescũ	946	948
apoleon-d'ori	940	945
leu turcesci	947	949
leu rãscari	1048	1075
leu. franc. „Albina“ 6%	101.	—
„ „ „ 5%	100.—	101.—
imperiali	9,65	9,68
albulini	5,46	5,50
leu rãscari	117.—	—
leu germane	58,10	58,60

Discontulũ 6—8% pe anũ.

Proprietãrũ: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactorul responsabilũ: Gregoriu Malerũ.

***) Aci redacȳiunea ȳiarului „Branik“ promite, cã bucurãșul va deschide colãnele sale pentru astfelũ de lucrãri. — Trad.

Cursul la bursa din Viena

din 7 Septembrie a. c. 1892

Renta de aur 4%	112.20
Renta de hârtie 5%	100.50
Imprumutul căilor ferate ungare aur	120.10
dto argint	100.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungare [1-ma emisiune]	17.50
Bonuri rurale-ungare	94.15
Bonuri croato-slavone	—
Despăgubirea pentru dijma de vină unguresc	94.50
Imprumutul cu premiul unguresc	144.75
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	187.—

Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungare [2-a emisiune]	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungare (3-a emisiune)	—
Renta de hârtie austriacă	96.75
Renta de argint austriacă	96.40
Renta de aur austriacă	115.75
Losuri din 1860	189.80
Acțiunile băncii austro-ungare	996.—
Acțiunile băncii de credit austr	361.25
Acțiunile băncii de credit ungar.	815.25
Galbeni împărătesci	5.67
Napoleon-d'or	9.50
Mărci 100 imp. germane	58.67 1/2
Londra 10 Livres sterline	119.75

Quint-Extract de Coniac.

Marca pentru Quint Extract de Coniac

Spre producerea momentană a unui coniac excelent, sănătos și abundent, care nu se poate deosebi de coniacul veritabil francez, recomandăm această specialitate **probată**.

Prețul unui kilo (de ajuns pentru producerea a 100 litre) este 16 fl. v. a. Recepta se alătură gratis. Pentru cel mai bun rezultat și pentru un fabricat sănătos garantez.

Economisare de spirit

poate obține prin **esența** mea neîntrecută pentru **întărirea rachurilor**; aceea a băuturilor un gust plăcut, simțibil și se poate găsi numai la mine. Prețul unui kilo **3 fl. 50 cr.** (de ajuns la 600—1000 litre), inclusiv instrucțiunii de întrebunțare.

Afară de aceste specialități oferim de tot felul de esențe pentru producerea de **rum, slivovitz, treber, kräuterbitter** și de tot felul de **liqueur-uri, spirituoase oțeturi și oțeturi de vin** de o calitate neîntrecută. Recepte se alătură gratis. **Prețuri curente franco.**

Se garantează pentru fabricate sănătoase.

CARL PHILIPP POLLAK,

Fabrică de specialități de esențe în Praga.

892,50—14.

Representanți solizi se caută.

ABONAMENTE

„GAZETA TRANSILVANIEI“

la

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni 3 fl. —

Pe șase luni 6 fl. —

Pe un an 12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni 10 fr.

Pe șase luni 20 fr.

Pe un an 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an 2 fl. —

Pe șase luni 1 fl. —

Pe trei luni 50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an 8 franci.

Pe șase luni 4 franci.

Pe trei luni 2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate poștale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurită și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilă din 1 Mai 1892.

Budapesta—Predeală				Predeală—Budapesta				B.-Pesta-Arad—Teiuș				Teiuș-Arad—B.-Pesta				Copșa-mică—Sibiu			
Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.	Tren de pers.	Tren accel.		
Viena	10.00	8.—	2.15	Bucuresci	7.45	8.50	4.40	Viena	10.00	8.05	2.15	Teiuș	3.04	1.39	Copșa mică	3.—	10.57	7.10	
Budapesta	8.25	2.10	5.50	Predeală	1.12	5.16	9.12	Budapesta	8.10	1.55	9.30	Alba-Iulia	3.40	2.19	Seica-mare	3.31	11.21	7.43	
Szolnok	11.38	4.14	9.22	Timiș	1.42	5.57	9.41	Szolnok	11.14	4.02	1.05	Vinț. de jos	3.58	2.36	Loamneș	4.15	11.56	8.27	
P. Ladány	2.12	5.53	11.53	Brașov	2.18	4.20	6.58	Arad	3.45	6.57	5.24	Șibot	4.20	3.03	Sibiu	5.10	12.40	9.23	
Oradea mare	3.53	7.08	1.50	Feldiara	2.48	4.48	7.23	Glogova	4.30	2.34	5.46	Orăștia	4.42	3.30	Sibiu	7.35	4.49	10.17	
Mező-Telegd	4.39	7.43	3.03	Apața	3.19	5.07	8.03	Gyrok	4.42	2.54	5.57	Simeria (Piski)	5.40	4.14	Oena	8.02	5.09	10.43	
Rév	5.22	8.18	3.46	Augustin	3.56	6.—	9.04	Pauliș	5.03	3.34	6.19	Deva	5.56	4.30	Loamneș	8.30	5.32	11.09	
Bratca	5.45	—	4.07	Homorod	4.29	6.55	9.46	Radna Lipova	5.14	3.58	6.30	Ilia	6.46	4.52	Seica-mare	9.05	5.59	11.40	
Bucia	6.05	8.51	4.27	Hașfalău	5.34	8.23	11.03	Conop	5.32	4.20	6.48	Gurasada	6.57	5.25	Copșa mică	9.34	6.20	12.06	
Ciucia	6.31	9.07	4.53	Sighișora	5.54	8.53	11.29	Bérvava	5.56	6.12	7.27	Zam	7.25	5.50	Cucerdea-Oșorhei-R.-săs.	—	—	—	
Huedin	7.12	9.37	5.32	Elisabetopol	6.21	9.31	12.06	Soborșin	6.12	6.58	8.07	Soborșin	8.03	6.04	Cucerdea	2.35	8.20	2.41	
Stana	7.29	—	5.48	Mediaș	6.42	10.09	12.37	Zam	7.26	7.26	8.35	Bérvava	8.54	7.02	Ludoș	3.26	9.11	3.32	
Aghiriș	7.49	6.05	6.05	Copșa mică	6.55	10.31	12.53	Gurasada	7.52	7.52	8.57	Conop	9.10	7.17	Oșorhei	5.07	11.39	5.14	
Gârbău	8.01	6.24	5.42	Micăsasa	6.57	10.47	1.18	Ilia	8.08	8.08	9.13	Radna Lipova	9.44	7.46	Regh.-săs.	5.50	—	5.36	
Nădășel	8.14	6.39	5.55	Biașu	7.31	11.42	2.13	Branicea	8.26	8.26	9.30	Pauliș	9.58	5.50	7.57				
Clușiu	8.29	10.37	6.59	Crăciunel	7.31	11.42	2.27	Deva	8.52	8.52	9.54	Gyrok	10.11	6.20	8.08				
Apahida	8.46	11.10	8.20	Teiuș	8.—	12.28	2.49	Simeria (Piski)	10.00	10.19	10.19	Glogova	10.34	7.01	8.30				
Ghiriș	9.03	11.32	8.45	Aiud	8.07	1.08	12.54	Orăștia	10.25	10.50	11.16	Arad	10.46	7.20	8.40				
Cucerdea	10.12	12.50	10.11	Vinț. de sus	8.24	1.35	1.23	Șibot	10.44	11.16	11.16	Szolnok	11.18	8.20	9.05				
Uiara	10.49	1.35	11.09	Uiara	8.24	2.05	1.51	Vinț. de jos	10.48	11.44	11.44	Budapesta	11.22	4.15	11.22				
Vinț. de sus	10.56	1.43	11.17	Cucerdea	8.54	2.13	2.00	Alba-Iulia	11.29	12.06	12.06	Viena	12.38	7.25	1.20				
Aiud	11.04	1.52	11.26	Ghiriș	8.54	2.31	2.20	Teiuș	11.56	12.38	12.38	Viena	6.20	7.20	1.55				
Aiud	11.28	2.18	11.54	Apahida	9.23	3.18	3.—	Simeria (Piski)	—	—	—	Petroșeni	—	—	—				
Teiuș	11.45	2.40	12.18	Apahida	9.23	3.18	3.—	Petroșeni	—	—	—	Petroșeni-Simeria (Piski)	—	—	—				
Crăciunel	12.13	—	12.58	Clușiu	10.45	4.45	4.23	Simeria (Piski)	6.—	10.35	4.22	Petroșeni	6.—	10.50	6.20				
Biașu	12.44	1.34	9.14	Clușiu	11.01	5.14	4.48	Simeria	6.35	11.26	4.58	Banița	6.41	11.40	6.54				
Micăsasa	12.59	1.51	9.14	Nădășel	11.01	6.08	5.25	Streiu	7.21	12.23	5.42	Crivadia	7.19	12.19	7.20				
Copșa mică	1.35	2.29	9.48	Ghiriș	6.29	5.43	7.50	Hașeg	8.06	1.21	6.36	Pui	7.57	1.05	7.51				
Mediaș	1.51	2.48	9.50	Ghiriș	6.47	6.07	8.05	Pui	8.06	2.23	7.24	Hașeg	8.36	1.54	8.25				
Elisabetopol	2.12	3.03	10.06	Aghiriș	7.02	7.28	8.43	Crivadia	8.47	2.23	8.04	Streiu	9.18	2.49	9.01				
Sighișora	2.31	3.26	10.28	Stana	7.28	6.39	9.02	Banița	9.21	3.19	8.04	Simeria	9.52	3.27	9.35				
Hașfalău	3.04	4.07	10.28	B. Huedin	7.47	7.08	9.41	Petroșeni	9.45	4.—	8.36	Simeria	—	—	—				
Bratca	3.46	5.09	11.04	Ciucia	8.25	7.08	9.41	Arad—Timișora	—	—	—	Timișora—Arad	—	—	—				
Homorod	4.02	5.35	11.19	Bucia	8.51	9.56	9.56	Arad	6.15	11.30	5.58	Timișora	8.10	1.11	8.15				
Augustin	5.26	7.23	12.27	Bratca	9.10	10.13	10.13	Vinga	7.32	12.47	6.46	Vinga	9.02	2.46	9.46				
Augustin	6.10	8.09	12.58	Rév	1.26	9.30	10.32	Timișora	8.42	2.04	7.39	Arad	9.44	3.50	10.50				
Apața	6.41	8.43	1.15	Mező-Telegd	1.52	10.07	8.13	Ghiriș—Turda	—	—	—	Turda—Ghiriș	—	—	—				
Feldiara	7.17	9.18	1.35	Oradea mare	2.18	10.44	8.38	Ghiriș	7.48	10.35	3.40	Turda	4.50	9.30	2.30				
Brașov	8.—	10.05	2.09	P. Ladány	2.25	11.04	8.43	Turda	8.08	10.55	4.—	Ghiriș	5.10	9.50	2.50				
Timiș	11.—	5.15	2.19	Szolnok	2.25	11.04	8.43	Sighișora—Odorhei	—	—	—	Odorhei—Sighișora	—	—	—				
Predeală	12.26	5.57	3.01	Budapesta	2.25	11.04	8.43	Sighișora	4.30	11.25	2.11	Odorhei	8.15	3.15	3.15				
Bucuresci	8.35	12.10	9.15	Viena	2.25	11.04	8.43	Odorhei	7.21	2.11	10.52	Sighișora	10.52	6.10	6.10				
Mureș-Ludoș—Bistrița	—	—	—	Bistrița—Mureș-Ludoș	—	—	—	Careii-mari—Zelău	—	—	—	Zelău—Careii-mari	—	—	—				
Mureș-Ludoș	4.—	—	—	Bistrița	1.16	—	—	Careii-mari	5.45	—	—	Zelău	1.56	—	—				
Tagu-Budateleu	6.48	—	—	Tagu-Budateleu	4.50	—	—	Zelău	11.—	—	—	Careii-mari	7.03	—	—				
Bistrița	9.59	—	—	Mureș-Ludoș	7.21	—	—	Ch. Vașarhei—Brașov	—	—	—	Ch. Vașarhei	4.00	2.45	2.45				
								Ch. Vașarhei	6.32	5.17	5.17	S. Georgiu	7.00	5.45	5.45				
								Ch. Vașarhei	8.03	6.53	6.53	Uzon	7.00	5.45	5.45				
												Brașov	8.03	6.53	6.53				

Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă orele de noapte.